

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף פא.

האומן שאמר לבעה"ב כשגמר את העבודה בלשונות דלהלן, מעתה איזה חיוב שמירה יש לו?

הבא מעות וטול את שלך	גמרתיו	טול את שלך והבא מעות	
שומר שכר	שומר שכר	שומר חנם	לסברת הלישנא קמא
שומר שכר	שומר חנם	שומר חנם	לסברת הא"ד ¹ ולהונא מר

הלוקח כלים מן התגר ואמר לו "אם מקבלים ממני אני נותן לך דמיהן ואם לאו אני מחזירן", ונאנסו ממנו בזמנים דלהלן, מה הדין?

סרסור שלוקח אותם כדי להרויח	הלוקחן כדי לתת אותם מתנה בבית חמיו	
חייב	חייב	בדרך הליכה
חייב ³	פטור ²	בדרך חזרה

בבא מציעא דף פא:

האומר לחברו "שמור לי" ואמר לו כדלהלן, מה הדין?

הנח לפניך	הנח - סתם	הנח לפני	
אינו לא ש"ח ולא ש"ש	איבעיא ולא איפשטא	שומר חנם	בשוק
אינו לא ש"ח ולא ש"ש	לרבנן: שומר חנם לרבי: אינו לא ש"ח ולא ש"ש	שומר חנם	בחצר

¹ אכן הגמ' דחתה את דברי רב נחמן בר פפא באיכא דאמרי ואמר שיתכן שגמרתיו הוי שומר שכר. אולם אח"כ הביאה שכך ס"ל להונא מר בר מרימר.

² דדוקא בהליכה כל ההנאה שלו דבין יקבלו אותם ממנו ובין לא - הוא מתייקר בבית חמיו. אולם בחזרה שכבר לא יקח אותם וכבר נגמרה הנאתו שנהנה מהם, הרי הוא כשואל שגמר הנאתו ועתה הוא רוצה להחזיר את החפץ, שאינו חייב כשואל אלא כשומר שכר הפטור מאונסין.

³ דגם בדרך חזרתו אם יבוא מישהו לקנות ממנו ימכור לו, נמצא שלא נגמרה שאילתו עדיין.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף פא:

הלוהו על המשכון ואבד המשכון, מה הדין?

אליבא דר' עקיבא	אליבא דר' אליעזר		
שומר שכר - ואבד המשכון אבדו מעותיו	המלוה שומר חנם - וישבע ויטול הלוואתו	משכנו בשעת הלוואתו	הלוהו בלא שטר
שומר שכר - ואבד המשכון אבדו מעותיו	שומר שכר - ואבד המשכון אבדו מעותיו	משכנו שלא בשעת הלוואתו	הלוהו בשטר
שומר שכר וכו'	לרש"י: שומר שכר ¹ לתוס': שומר חנם ²	משכנו בשעת הלוואתו	הלוהו בשטר
שומר שכר - ואבד המשכון אבדו מעותיו	שומר שכר - ואבד המשכון אבדו מעותיו	משכנו שלא בשעת הלוואתו	הלוהו בשטר

¹ לרש"י ד"ה אבל הלוהו הטעם שמודה ר' אליעזר כשהלוהו בשטר דהוי ש"ש הוא משום שכשיש שטר אין המלוה צריך את המשכון לזכרון דברים ועל כרחך לגוביינא שקליה. ולפי"ז אין טעם לחלק בין משכנו בשעת הלוואתו או שלא בשעת הלוואתו, דכל שיש שטר - הוי המשכון לגוביינא וחשיב המלוה ש"ש עליו. ובתוס' (בד"ה דברי) חולקים, וס"ל דשטר שבכאן הוא רק סימן לומר שמירי שלא בשעת הלוואתו, וכל שלא בשעת הלוואתו הוא לגוביינא ולכן חשוב ש"ש.

² להוכיח דין זה הביאו תוס' את דברי הבה"ג דס"ל להיפך ממש מרש"י, דלרש"י הנ"ל השטר הוא סיבה שלכו"ע הוי ש"ש, ולבה"ג השטר הוא סבה לומר שבשעת הלוואה לא יקנה המשכון לר' יצחק (דבלא שטר ס"ל לבה"ג שבע"ח קונה משכון אפי' כשמשכנו בשעת הלוואה), וה"ה שלא יהיה אליבא דר' אליעזר שומר שכר על המשכון, כיון שהמלוה מסתמך על השטר ולא על המשכון ואין המשכון לגוביינא.